

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Aleše Roztočila a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobce: **J. S.**, zast. Mgr. Stanislavem Králíkem, advokátem, se sídlem Masarykovo nám. 120/22, Hodonín, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, proti rozhodnutí žalované ze dne 4. 12. 2015, č. j. X, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 12. 10. 2017, č. j. 22 Ad 9/2016 - 46,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Stanislavu Králíkovi, advokátu, se sídlem Masarykovo nám. 120/22, Hodonín, **se nepřiznává** odměna a náhrada hotových výdajů za zastupování žalobce v řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Přehled dosavadního řízení

[1] Žalovaná rozhodnutím z 29. 6. 2015, č. j. X, zamítla žádost žalobce o přiznání starobního důchodu dle § 28 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, a čl. 57 odst. 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004. V záhlaví uvedeným rozhodnutím žalovaná zamítla námitky žalobce proti svému rozhodnutí z 29. 6. 2015. Podle žalované se nepodařilo prokázat splnění podmínek pro přiznání starobního důchodu, konkrétně alespoň jeden rok pojištění v rámci českého systému důchodového pojištění. Žalobce sice tvrdil, že pracoval na území České republiky v době od 4. 6. 1996 do 9. 6. 1997 na základě pracovního poměru se společností Stavomonta Brno s. r. o., na základě provedeného šetření a na základě evidenčního listu důchodového zabezpečení vyhotoveného zaměstnavatelem žalobce se podařilo prokázat trvání zaměstnání pouze

v době od 4. 6. 1996 do 21. 2. 1997 (doba zaměstnání) a od 1. 3. do 30. 4. 1997 (pobírání nemocenské), celkem tedy pouze 324 dní. Ačkoli tedy žalobce předložil doklady o ukončení pracovního poměru až ke dni 9. 6. 1997, nebylo prokázáno za toto období trvání doby pojištění ve smyslu zákona o důchodovém pojištění. Zaměstnavatel žalobce zanikl v roce 1998 bez právního nástupce.

[2] Krajský soud v Brně shora uvedeným rozsudkem zamítl žalobu proti rozhodnutí žalované. Podle krajského soudu se žalobci nepodařilo vyvrátit skutková zjištění žalované ohledně délky české doby pojištění, neboť pro účely účasti na důchodovém pojištění není rozhodné samotné trvání pracovního poměru, nýbrž skutečnosti uvedené v § 8 a § 11 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění, tj. skutečný výkon výdělečné činnosti, zúčtování vyměřovacího základu, popř. pobírání dávek nemocenského pojištění. Ve vztahu k těmto skutečnostem žalobce neunesl důkazní břemeno.

[3] Žalobce (dále jen stěžovatel) podal proti tomuto rozsudku krajského soudu kasační stížnost. V ní uvedl, že žádá o započítání doby od 1. 5. 1997 do 9. 6. 1997, kdy trval jeho pracovní poměr u Stavmonta Brno, s. r. o. Celkem trvala doba jeho českého důchodového pojištění 371 dnů, čímž splnil podmínky pro přiznání dílčího starobního důchodu.

[4] Nejvyšší správní soud vyhověl žádosti stěžovatele a usnesením ze dne 11. 12. 2017, č. j. 4 Ads 240/2017 - 20, mu ustanovil zástupce z řad advokátů.

[5] Žalovaná se ke kasační stížnosti vyjádřila tak, že dobu trvání pojištění stěžovatele v období od 1. 5. 1997 do 9. 6. 1997 se přes veškerou snahu správních orgánů nepodařilo potvrdit. Proto žalovaná trvá na svém závěru, že stěžovatel získal v českém systému důchodového pojištění pouze 324 dnů pojištění. Podle čl. 57 odst. 1 nařízení č. 883/2004 tedy stěžovatel nesplňuje podmínky pro přiznání dílčího starobního důchodu z České republiky.

II. Posouzení kasační stížnosti

[6] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, a stěžovatel je v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupen advokátem. Poté Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů.

[7] Kasační stížnost není důvodná.

[8] Jak vyplývá ze shora uvedené rekapitulace, ve věci je sporná otázka účasti stěžovatele na důchodovém pojištění v době od 1. 5. 1997 do 9. 6. 1997.

[9] Podle § 5 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění, v rozhodném znění, *pojištění jsou při splnění podmínek stanovených v tomto zákoně účastni a) zaměstnanci v pracovním poměru*. Podle § 11 odst. 1 téhož zákona *dobou pojištění je po 31. prosinci 1995 doba účasti na pojištění a) osob uvedených v § 5 odst. 1 písm. a) až l) a odst. 2, za kterou bylo v České republice*

zaplaceno pojistné. Podle § 11 odst. 2, *za dobu pojištění uvedenou v odstavci 1 písm. a) se u osob uvedených v § 5 odst. 1 písm. a) až d) a f) až l) a odst. 2 nepovažuje kalendářní měsíc, ve kterém nebyly dosaženy příjmy započitatelné do vyměřovacího základu pro stanovení pojistného podle zvláštního zákona proto, že tyto osoby nevykonávaly činnost zakládající účast na pojištění ani nepobíraly dávky nemocenského pojištění nahrazující ušlý příjem. Podmínka zaplacení pojistného uvedená v odstavci 1 písm. a) se považuje za splněnou, i když zaměstnavatel pojistné na pojištění neodvedl, ačkoliv byl povinen toto pojistné odvést; zaměstnavatelem se pro účely tohoto zákona rozumí právnická nebo fyzická osoba zaměstnávající pojištěnce v pracovním poměru a dalších pracovních vztazích, nebo k níž je pojištěnec v jiném právním vztahu zakládajícím účast na pojištění podle tohoto zákona*.

[10] Ze spisu žalované Nejvyšší správní soud zjistil, že v evidenčním listu důchodového pojištění stěžovatele vyhotoveném jeho zaměstnavatelem společností Stavmonta Brno s. r. s., který byl předán Okresní správě sociálního zabezpečení Brno-venkov dne 15. 8. 1997, je potvrzena za roky 1996 a 1997 doba pojištění 211 a 52 dnů pojištění, tj. celkem 263 dnů pojištění. Tento evidenční list důchodového pojištění je podepsán stěžovatelem. Stěžovatel v řízení před žalovanou předložil pracovní smlouvu uzavřenou mezi ním a společností Stavmonta Brno s. r. o., podle níž stěžovatel měl nastoupit do zaměstnání dne 4. 6. 1996. Stěžovatel dále doložil dohodu o rozvázání pracovního poměru ze dne 9. 6. 1997, podle níž měl pracovní poměr stěžovatele u uvedené společnosti skončit tohoto dne a rovněž potvrzení o délce zaměstnání a o zápočtu dob zaměstnání pro účely nemocenského pojištění (zápočtový list) s týmž datem, z nějž vyplývá trvání pracovního poměru stěžovatele u společnosti Stavmonta Brno, s. r. o., od 4. 6. 1996 do 9. 6. 1997 a trvání pracovní neschopnosti stěžovatele v období od 7. 3. 1997 do 30. 4. 1997. Stěžovatel dále předložil kopii nedatovaného potvrzení zaměstnavatele stěžovatele (s podacím razítkem Okresního soudu v Přerově z 6. 11. 1996) o tom, že od 4. 6. 1996 byl stěžovatel u podepsané společnosti zaměstnán s hrubou mzdou 11.000 Kč.

[11] Nejvyšší správní soud má v projednávané věci za to, že žalovaná zjistila rozhodný skutkový stav dostatečně. Rozhodujícím důkazem při posuzování otázky doby pojištění je zpravidla evidenční list důchodového pojištění (§ 38 a 39 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení). Správnost údajů na předmětném evidenčním listu důchodového pojištění potvrdil ostatně i stěžovatel svým podpisem. Pokud se stěžovatel domáhal vyvrácení údajů vyplývajících z tohoto evidenčního listu, nenavrhl pro to žádné důkazy. Aby stěžovateli mohla být uznána doba pojištění od 1. 5. do 9. 6. 1997, muselo by být prokázáno, že v tomto období fakticky vykonával práci v zaměstnání u společnosti Stavmonta Brno, s. r. o., a za tuto práci mu byla vyplacena mzda a bylo za stěžovatele zaplaceno pojistné, či mu byl jinak za toto období zúčtován příjem a pojistné bylo buď zaplaceno, nebo byl jeho zaměstnavatel k zaplacení pojistného povinen, popř. stěžovateli byly vypláceny dávky nemocenského pojištění. Žádná z těchto pro trvání doby pojištění určujících skutečností však z provedeného dokazování nevyplývá. Dávky nemocenského pojištění byly stěžovateli vypláceny v měsících březnu a dubnu 1997 a z evidenčního listu důchodového pojištění vyplývá, že stěžovatel práci v rámci zaměstnání u společnosti Stavmonta Brno, s. r. o., fakticky vykonával v lednu a únoru 1997.

[12] Samotné trvání pracovního poměru stěžovatele u jmenované společnosti až do 9. 6. 1997 naproti tomu účast stěžovatele na důchodovém pojištění nezakládá, jak vyplývá ze shora citovaného § 11 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění. Proto listiny předložené stěžovatelem (tj. pracovní smlouva, zápočtový list a dohoda o rozvázání pracovního poměru) nemohou dobu pojištění od 1. 5. do 9. 6. 1997 prokázat. Zcela bez významu je též další doklad předložený stěžovatelem v řízení před žalovanou, kterým je potvrzení o výši příjmů, a který se vztahuje k době před jeho podáním u Okresního soudu v Přerově, tj. 6. 11. 1996. Z něho nelze nic dovozovat ohledně výdělků stěžovatele za období od 1. 5. do 9. 6. 1997.

[13] Při jednání konaném u krajského soudu dne 12. 10. 2017 byl stěžovatel soudem dotazován, zda nemůže příjem ze zaměstnání u společnosti Stavmonta Brno s. r. o. v rozhodném období doložit jiným způsobem, např. výplatní páskou apod., avšak stěžovatel žádný takový důkaz nenavrhl a neučinil tak ani v řízení o kasační stížnosti. Pokud stěžovatel při jednání poukazoval na to, že snad měl pracovat na zakázce pro společnost „Vzduchotechnika Milevsko“ a tato společnost by měla dle stěžovatele pojistné za období května a června 1997 dodatečně uhradit, Nejvyšší správní soud nemohl z tohoto ničím nedoloženého tvrzení stěžovatele vycházet. Navíc při tomto jednání byly provedeny důkazy listinami předloženými žalovanou, tj. sdělením Sociálne poisťovny Slovenské republiky z 20. 2. 2012, z nějž vyplývá, že stěžovatel v řízení před slovenským nositelem důchodového pojištění sdělil, že doba pojištění v České republice byla kratší než jeden rok, a výpisem Všeobecné zdravotní pojišťovny ČR, z nějž vyplývá, že evidovala zaměstnání stěžovatele (úhrady pojistného) u Stavmonta Brno s. r. o. pouze do února 1997. Tyto provedené důkazy svědčí ve prospěch závěru, že v květnu a červnu 1997 stěžovatel práci v rámci pracovního poměru u uvedeného zaměstnavatele fakticky nevykonával, a proto mu nebyla vyplácena mzda ani odvedeno pojistné na sociální zabezpečení.

[14] S ohledem na výše uvedené musí Nejvyšší správní soud přisvědčit žalované, že se podařilo prokázat trvání doby pojištění stěžovatele pouze v období od června 1996 do dubna 1997. Stěžovatel proto nesplnil podmínku trvání doby pojištění v délce alespoň jednoho roku, která vyplývá z čl. 57 odst. 1 nařízení č. 883/2004 a která je potřebná pro přiznání dílčího starobního důchodu z českého systému sociálního zabezpečení.

III. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[15] Nejvyšší správní soud s ohledem na výše uvedené kasační stížnost podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

[16] Zároveň Nejvyšší správní soud rozhodl o nákladech řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 1 a 2 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl v řízení úspěch, a právo na náhradu nákladů řízení proto nemá. Procesně úspěšné žalované pak dle § 60 odst. 2 s. ř. s. náhradu nákladů řízení ve věcech důchodového pojištění nelze přiznat.

[17] Soudem ustanovenému zástupci stěžovatele Mgr. Stanislavu Králíkovi, advokátu, Nejvyšší správní soud nepřiznal odměnu ani náhradu hotových výdajů, neboť mu není známo, že by v řízení cokoli učinil. V přípisu čl. 10, který ustanovenému zástupci doručil 13. 12. 2017, jej přitom poučil o tom, že je třeba ve stanovené lhůtě doručit vyúčtování

pokračování

odměny a požadovaných hotových výdajů s tím, že jinak soud rozhodne na základě obsahu spisu. Zástupce stěžovatele na to nijak nereagoval, z obsahu spisu pak nevyplývá, že by v řízení učinil ustanovený zástupce jakýkoliv úkon.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 8. března 2018

Mgr. Aleš Roztočil
předseda senátu